

VESZPRÉMI HIRLAP

POLITIKAI HETILAP.

AZ EGYHÁZMEGYEI IRODA HIVATALOS KÖZLÖNYE ÉS EGYHÁZMEGYEI HIVATALOS TANÜGYI KÖZLÖNY.

Megjelenik minden vasárnap.

Előfizetési ár: Egész évre 16 kor., félévre 8 kor., negyedévre 4 kor. (Tanulóknak egy évre 12 kor.) Egyes szám ára 32 fillér.
Hirdetések ára: Egész oldal 32 kor., félooldal 16 kor.-stb.

Felelős szerkesztő:

Hoss József dr.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Veszprém, Egyházmegyei Nyomda. (Telefon: 61.)

Előfizetéseket elfogad és hirdetéseket felvesz: a kiadóhivatal.
A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez intézendők.

Sajtóvasárnap.

Írta: dr. Hindy Zoltán orsz. képv.

A sajtóért folyó küzdelemben korszakot zárhatunk. Elérkeztünk ahhoz az eredményhez, amikor már nyitott ajtót, kitárt kaput döngöztünk, ha annak fontosságáról akarnánk beszélni. Ezzel mindenki annyira tisztában van, hogy inkább maga vállalkozhatna a magyarázatra. A hosszú munkának, a merev kitartásnak megvan az érett gyümölcse: minden rétegen áthatolt a nyomtatott betű hatalmának megismerése. Ha ma a katolikus sajtóról szó esik, már senkinek vitakozik afőlött, hogy kell-e vagy sem, hanem valamennyien azon töprengenek, hogy az erőre kapott gyökereket mi módon lehet vastagítani? A közel múlt egy tünevényes lendülete bizonyítja, hogy mindenütt fölfogják a jelentőségét és az ország katolikus népességé átérzi a reá háruló feladat nagyságát. Bármekkora lépést is teszünk azonban előre, a haladás és a fejlődés útján megállás nincs, ámde ugyanakkor vigyáznunk kell arra is, hogy mind az, ami ezen az úton eddig született, az elcsenevesszedés martaléka ne legyen! Amíg egyik kezünkkel építünk, a másikkal a régi épületek erősítéséhez kell az anyagot hozdánunk.

Nem hiszem, hogy a katolikus sajtómozgalom terén legutóbb elért eredmény bárkinek is azt a gondolatot adhatta, hogy ezzel a kötelességteljesítés végéhez jutottunk volna. A készség és

megértés nagyszerű megnyilvánulása sohasem vezethet az utolsó erő kifulladásának a következtetésére. Az elhangzott felhívás hatalmas visszhangja inkább a fakó remények színének élénkítésére alkalmas. A katolikus társadalom, amely eddig a közvetett támogatás útján vette ki a részét a munkából, ma már önálló alkotások létrehozására is képes. A vállalkozó kedvnek és a segíteni akarásnak megnövekedése joggal fokozza a bizalmat azoknál, akik már eddig is élvezhették az áldozatkészség előnyeit. A védelmi vonal kiszélesítése biztató ígéretet tartalmaz a meglévő védőművek ellátására és kifejlesztésére is. Ugy vagyunk ezzel, mint egy ország határát biztosító várendszerral. Amikor az egy szerkezettel, bővül, a régieket nem bontják le, nem engedik át a pusztulásnak, hanem azoknak erőben tartására és a felszereléssel való ellátására változtatlan, vagy még fokozottabb gondot fordítanak.

A Katolikus Sajtóegyesület tíz évet meghaladó működése az anyagi gondokkal küzdő lapjaink segítségével merült ki.

Hogy milyen eredménnyel, ahhoz elég rámutatnunk arra a fejlődésre, amit ez idő alatt lapjaink elértek és azokra a sikerekre, amelyek politikai és társadalmi téren küzdelmeiket kísérték. Mindazok a feladatok, amelyek e nagyjelentőségű intézményt életre hívták, a háború folytán felkavart és elhelyezkedést kereső viszonyok idején még sokkal inkább jelentkeznek, mint azelőtt bármikor.

Minden eddig végzett munkának teljes megsemmisítése volna, ha az egyesület támogató gondoskodásával nem állhatna mellettünk. Nemcsak jogosult várakozással nézünk évről-évre lapjaink ez elé, hanem egyenesen fennállásuk alapjait rendtené meg, ha ez a támogatás elmaradna, vagy megcsökkennék. A támadó ellenséggel szemben kipróbált és erősnek bizonyult várak omolnának össze, ha a falaik összetartásához szükséges anyagot megvonjuk tőlük.

A kitünően bevált sajtóvasárnapi gyűjtések megszüntetése beláthatatlan károkat okozna, amelyek évtizedekkel vetnék vissza a virágzó fejlődés útjára került sajtómozgalmat és következményeikben erősen veszedelemzettené az a sikert, amelyre most mindnyájan olyan büszkék vagyunk. Az új sajtóvállalkozás tőkebefektetését nem szabad összevetészenünk az adakozás áldozatosságával. A fil-lérek nem válhatnak fölöslegessé ama koronák mellett, amelyek az előbbi nem megvalósítására fordított törekvést tápláltak. Ebben nem vehetett részt, aki csak apró áldozatokat hozhat, aki pedig nagyobb erőfeszítésre képes, bizonyára nem gondolt arra, hogy ezzel tartozását egyszerre és mindenkorra lerőta.

A Katolikus Sajtóegyesület átérezvén vállalt kötelességeinek egész súlyát, a kilencedik sajtóvasárnapon is bátran számít arra a megértésre, amellyel eddig is találkozott és bizik abban az áldozatos felfogásban, mely felhívását minden esz-

Színház.

Lehár Ferenc az elkényeztetett és zsenialis operett-zeneszerző magyartárgyú szöveget rendelt meg a népszerű és ügyes operett-szövegírótól. Így született meg a *Pacsirta*, ez az export-cikknek szánt magyar operett, amely azonban inkább operett, mint magyar, mert zenében is, szövegben is nem sokkal van több köze a magyarsághoz, mint a városligeti körhintákon duhajkodó magyarruhás legénynek a hortobágyi csikóshoz. Zenéje egy lépéssel sem közeledett a magyar műzene kialakulásához, bár van benne egy pár igen szép magyaros dallam. Legnagyobb részben azonban bármilyen tárgy operettéhez illenek. Szövegében természetesen még szembetűnőbb a disszonancia ennek a régi népszínművek lombtárából kikölcsonzótt, a János Vitéz hangulatával itt-ott szentimentalíra színezett falusi életnek sujtásos, hazug magyarsága és az operettek szokásos mese szövése között. De ha letecszünk arról az igényről, amiről nem volna szabad letenni, hogy az operett szövegében is igazi költészetet keressünk és lemondunk az operett egyre várt újjászületéséről, aminek pedig előbb-utóbb el kell következnie, és beérjük a pusztát, nem is mindig izléses szórakozással, azt találunk benne eleget. Van a darabban két jó szerep, de csakis szerep és ezek jó kezekbe kerültek. Közülük az öreg paraszt *Falussy* legjobb alakításai közül való, de a második felvonásban használt ánnepi (?) ruhája tulmegy a bohózat kedvéért az izlés legtágabbra szabott korlátain is. *Németh Irén* Juliskája a másik, amelyben ez az egyre fejlődő fiatal művész eddig legnagyobb sikerét aratta. Bájos, kedves és diszkrét volt még az újabb elmaradhatlan póre jeleneiben is.

Szalma Sándor igen gyengén énekelt. *Vida* Iusnak alig akadt néhány tánc és énekszámom kívül tenni valója, de ezekben kitűnő adott. Játékban és táncban is fejlődést aratott *Lónyay Brádi* is sok igyekezettel műkedvelősködött *Bodroghy Pista* szerepében.

Hétfőn *Strauss* János zenei szépségeken gazdag operettje a *Bőregér* került színre. Az első felvonás előadását a szereplők összevágó játéka, pontos készütsége magas nivóra emelte is de a nagy várakozást, amelyet keltett, a második és harmadik felvonás a zavaros tömegjelenetek, és énekar bizonytalansága és a szereplők elszíntelenedett játéka miatt nem tudta kielégíteni. *Németh Irén* és *Vida* Ius a fő női szerepekben, *Falussy*, *Szalma* és *Lónyay* énekkkel mégis elég szép sikert arattak, *Gulyás*, *Ligeti* és *Eőri* a komikus alakításuk bágyadt színeivel nem sokat lendítettek az előadáson.

Kedden *Bródi* Sándor hírhedt darabját, a *Szeretőt*, mutatták be. A költői nyelv csillogása, az álokoskodások megvesztegető fogásai, az izgatott jelenetek halmozása, a becsületesség álarcában járó becsületesség pótfeszkedése, amellyel *Bródi* főalakját, a Vengerkák Bányk Annájának ezt a második kiadását megrajzolta, ahogy a bünt egy esküldtszéki védőügyvédnek az érzelmeire utazó módszerével az igazság és becsületesség glóriájába vonja, a színpad eszközeivel való visszaélés riktó példája. Az érzéki szerelem, az erotika leplezetlen, a brutálisan nyers színészes magában is a pornográfia termékei közé utalná e darabot, tendenciájának erkölcsienlenség miatt pedig még inkább megérdemelne most is a letiltást. Mert Anna bosszujának igazságosságát nem attól fogva kell mérlegelnünk, amikor a házassági ígéretet írásban megkapja, hanem amikor vállalkozik rá, hogy csa-

ládját odahagyva a romantikussá festett förtelmes vállalkozásba belemegy. Hogy ezt megengedhetőnek, sőt hősiesség tünteti fel az író, ebben van az igazi erkölcsienlenség. De ötomba lélektani hibák is vannak a darabban; mert hogy akadna egy birtokos, bár tönkrement művelt középosztálybeli család, mely hasonló körülmények közt úgy viselkednék, mint e névtelen apa, anya és fitestvér, azt józanészű emberrel *Bródi* sem fogja elhitetni. Nem kisebb megütközést kelt *Kaszits* báró és a nagyherceg undok, lehetetlen viselkedése. Egyszerű kópia a nagymama, operett-figura az öreg nagyherceg. A darab hírhedsége első este telt házat vonzott, de *Kovács* Lulu mesteri alakítása, *Brádi* és *Vécsey* Ilona ügyes játéka az egész előadás artisztikus rendezése sem tudta feledtetni a darab silányságát. Második este már fél ház nézte végig e regényes fércelményt.

Csütörtökön a *Három a kislány* Schubert-zenéje és talpraesett szövege a folyékony, összevágó előadásban most is nagy sikert aratott. A szereposztásban nem sok a változás. *Schober* báró *Szalma* Sándor játszotta kevesebb eleven-séggel, mint kellett volna, *Tschöhl* szerepét pedig *Ligeti*, egységessége mellett is változatos, gazdag színészéssel. *Ligetiné*-nek, *Marcinka* Vicának és *Báno* Fricinek jutott még nagyobb szerep a népes együttésben. A zenekar szokásához híven most is kifogástalanul juttatta érvényre a darab zenei szépségeit.

Pénteken *Moliere* klasszikus vigjátéka, a *Fősvény* reprize folyt le telt ház előtt. *Moliere* darabjának ma is tanulságos értékeit és sajátos modorát a szereplők játéka nagyrészt érvényre juttatta. Voltak azonban hiányok is. Első sorban az előadás lassu menete, holott a társalgás franciás könnyedséget, a változatlan színpad rövid szünete-

tendőben fogadta. Amikor ismét elérkezett ez a nap, a meghallgatás teljes reményével fordul a katolikus hívekhez, akik bizonyára nem mennek el rideg elzárkózottsággal a templomi persely mellett, vagy nem engedik üres kézzel távozni azt, aki az egyesület gyűjtőívével kopogtat az ajtaikon.

HIVATALOS RÉSZ.

Esperesi kinevezés. Horváth József badacsonytomaji plébános a tapolcai kerület esperesi tisztelői visszalépve, — a kerület esperesévé Rimanóczy Endre gyulakeszi plébános, helyettes esperes nevezetett ki.

Lemondás plébániáról. Nemsur Ignác somogyacsi plébános és Horváth Tivadar felsőiszkai plébános plébánia-javadalmaikról 1919. jan. 1-re lemondván, lemondásuk egyházhatóságilag elfogadottat.

Administratori kinevezés. A felsőiszkai plébánia vezetésével Antal Lajos gyulakeszi káplán bízott meg.

Zsinati vizsgálat. Kárfner János tábori lelkész f. hó 25-én a zsinati vizsgálatot jó sikerrel letette.

Tanítói kinevezések. Kántortanítóknak illetve osztálytanítóknak kinevezettek: Pethő Terézia Koppánymegyerré, Horváth Géza Ságvárra, Nyuli Anna Rezibe, Horváth Lajos Somogyudvarhelyre, Sándorfi Sári Kisbárapátiba, Veninger Margit Peregmartonba, Sándor Erzsébet Farkasgyepűre, Kemény Anna Sármellékre.

Pályázat. A gyulakeszi-i plébániához tartozó diszeli róm. kath. fiókegyház iskolájához osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalma: két szobás lakás konyha, kamra, pince, házi és gyümölcsös kerttel, istálló és sertés ől. A hűtőszegély 400 kor., a többi államsegély. Az állás, amelyre nők is pályázhatnak, október végéig elfoglalandó. Férfi tanító kántoriakban segédkezni tartozik. Vasutállomás Tapolca. Kérvények október 17-ig beadandók. *Iskolaszéki elnök Gyulakeszi Zala megye.*

Pályázat. A geszti-i (Somogy m.) helyettes osztálytanítói állásra pályázat hirdettek. Javadalmazása: Lakás, szükséges butor, fűtés, világítás és a törvényes 800 korona. Kötelességei díjvel

ket követel, hogy az öt felvonásba szétosztott vékony cselekmény és a darabnak a vásári komédiákból átszarmazó, harmadfelszáz év alatt sokszor utazott mókái minél elevebben pereghessenek le. Azután a sok jó tulajdonságuk mellett is kissé hideg játék a szerelmes párok megszemélyesítésében (Brádi és Bánó Frici, Lányai és Marcinka Vica,) holott e darabok stílusa épen a festszavak mögött rejli kedélyt kívánja. *Gulyásné Fruzina és Ligeti Jakab* mester szerepében közelítették meg legjobban a Moliere-darabok hangulatát. Különösen Ligeti természetes, közvetlen humorral színezett komikumai lehelt igazi életet. *Károlyi Géza* helytelenül fogta fel szerepét és komikus ábrázolásával sokat ártott a kibontakozás szentimentális jeleneteinek. Végül *Doktor János* Harpagonjáról kell szólnunk. Igazi komoly tanulmányra való alakítás, de nem ment bizonyos tulajdonságoktól. Sántítása, mely csak a bicegő Moliere kedvéért került e szerepbe, és alakításának több komikus kúsóségei is kissé túlhajított, még a tragikomikumba ácsapó jeleneteknél komolyságával kötötte le annyira a nézőket, hogy a komikum erejét megbénította. Harpagon szugorisa tényleg a komoly összekötések felé tereli a darabot és akiknek sorsára befolyása lehet, komolyan kell hogy vegyék, de a nézővel inkább a fonákaságot kellene éreztetni. Rut jellemvonását enyhíti barátságos, szíves modora, míg a zsebeit veszedelem nem fenyegeti. Ez magyarázza, hogy Jakab mester sem gyűlöli, hanem sajnálja Harpagon és akarata ellenére is huz hozzá. Ezt az enyhítő vonást elnyomta Doktor alakításában a veszedelmes rossz indulat kiélézése. A negyedik felvonás végső jelenete, mikor pénzének elvesztése örjögő víziókba kergeti, mutatta legjobban a tulajdonságos komoly felfogás hátrányait. A lelki fájdomon ilyen ábrázolása megrázó és megdöbbentő, szájalmat kell pedig Moliere nek aligha ez volt vele a célja. Így a szerep ábrázolása, hogy a mármár veszedelmes fonákaságot a komikum elnyomása nélkül éreztethesse, árnyalataiban némi revizióra szorult.

Az előadást *Schubert Javás* nyitánya és e sorok írójának rövid értekezése vezette be. *bd.*

szert. Ha két, elemi iskolás leánya magánoktatást is vállalja, az illető uri családnál teljes ellátásban részesül és tanéve 400 koronával díjazatik. Kérvények október 10-ig az iskolaszéki elnökhöz küldendők.

Veszprém jövő fejlődése.

II.

A jövőben a mérnöki hivatal hatáskörét fogja képezni az utak, utcák, terek jókarban tartása, esetleg állandó burkolattal való ellátása, ami a következők létesítését vonja maga után. A főbb forgalmi utakon aszfaltjárdák, a mellékutakban legalább beton szegélyes Makadámjárdák létesítendők, mellette betonba rakott folyókákkal. A régi aszfaltjárdák karbantartása szükségessé teszi, hogy a város a javításra, esetleg új járdák készítésére is berendezkedjen. Ez a felszerelés nem kerül sokba, s vele nagy összegeket takaríthat meg a város, melyeket fentartási költségek címén a vállalatoknak kifizetne. Ugyanitt említjük meg, hogy szükséges a városon átvonuló Séd patak partjainak rendezése is, továbbá a patakon átvezető rozant állapotban lévő hidak átépítése vasbeton szerkezetre.

Meg kell emlékeznünk a létező és létesítendő sétaterükről és parkokról, melyekre a jövőben nagyobb gondot kell fordítani s a városrendezés és fejlesztéssel kapcsolatban ilyenek létesítéséről sem szabad megfeledkezni. A sétaterék és a parkirozott részek szaporodásával szükséges volna egy modern városi kertészet létesítése is, hogy az ne a város virágszükségletét állítsa elő, hanem legalább olyan mértékben eladásra is termeljen, hogy a költségek fedeződjenek. Az ut fentartásához szükség lesz teherautókra s gőzhengerre.

Az általános csatornázás is megoldásra vár. A tervek 1902 óta készen vannak, de az azóta létesített csatornák nem kapcsolódnak ezen hálózatba, amely a tervezett szétválasztó rendszer alapján készült, míg a létesített csatornák magukba foglalják a szennyvizeken kívül a csapadékvizet is. Itt volna az ideje dönteni, folytatjuk-e az egyesített rendszert, vagy áttérünk az eredeti tervre, amikor is az azóta létesített csatornák csak a csapadékvizek levezetésére fognak szolgálni. A most követett módszer, amely a kétféle vizet egyesíti s szukcszive készül, a város nagyobb megterhelése nélkül, talán látszólag olcsóbb, mert a szennyvíztisztítótelep létesítésének költsége elcsúsz, de kérdés, nem-e kéri egyszerű számon a belügyminisztérium műszaki osztálya, hogy hova tesszük a szennyvizeinket, miért bocsátjuk azokat megtisztítatlanul a Séd patakba?

A szennyvízcsatornában összegyűlemlő zsirt felfoghatjuk s ez a szappangyárbán nyerhet feldolgozást. A szennyvízülédekből pedig a legjobb komposzt készítésére nyílik alkalom. A csatornázás létesítésével kapcsolatban a városnak cementcső gyártásával is be kell rendezkednie. A városban elsőrendű betonanyag áll rendelkezésre, a csőszablonok beszerzésére nem olyan túl nagy költséget (ha nem jön közbe a háború, a városi mérnök javaslataira már be is szerezte volna a város a sablonokat).

Mivel a háború után a város sok munkát házilag akar végezteni, több kőművest alkalmas állandóan; ezek télen fűtött helyiségben készíthetik a betongyártmányokat s mert télen egyébként kereset nélkül állanak, a téli biztos munka míg egyrészt jobb megélhetést biztosítana számukra, másrészt a csövek előállítására lenne mérsékelt, mintha a főbb munkaidőben készítenék azokat. De a csövek mellett egyéb betonkészítményeket is gyárthatnának. A fa állandó és halatlan drágulása a cementnek igen sokoldalú alkalmazását eredményezi, készíthetnénk művészi kivitelű és egyszerűbb beton kerítésmezőket, cementlapokat, villamostartó oszlopokat, lépcsőket, fedőlapokat, kéményfejeket s itt fel nem sorolható számtalan hasznos, tartós és olcsó dolgot. S hogy mindehhez a cementünk is meglegyen, létesítsen a város egy cementgyárat a közelben.

A háziszemét fuvarozását a város házikezelésbe vette. Évenként kihordásra kerül — kocsis háziszemét, amelynek összesen — kaloria tüzelő értéke van, amit igen gazdaságosan értékesíthetnénk bármilyen kisebb gépi üzem fentartására. A gódrök betöltésére a szemétnél sokkal alkalmasabb az építési törmelék s amellyel hygienikus is; míg a háziszemétben rejli nagy értéket a város elég gyér józomelének gyarapítására fordíthatnánk.

Munkáslakások, hadirokkantműhely, hadiárvaotthon, menhely, diákolthoz, községi ovodák, tödőbeteg gondozó intézet, tűzérklaktanya, központi raktár, új temető létesítése, tisztviselőtelep, nyilvános illemhelyek, központi szeszfőző, Korona-szálloda kibővítése, egy nagyobb sporttelep, mozi; mind olyan feladatok, melyek sürgős megoldásra várnak, melyek létesítésének hatalmas munkájával csak egy jól megszervezett, ambícióval és tudással, szorgalommal és kitartással s ami a fő, tiszta kézzel dolgozó mérnöki hivatal tudhat megbirkózni.

Az Oltáregyesület adományai.

Az Oltáregyesület választmánya a f. hó elején megtartott kiállítás után a háborús négy év alatt készített egyházi felszereléseket szétosztotta az egyházmegyei templomai között. A beérkezett kérvények alapján a veszprémi és kaposvári egyesületek munkaeredményét a következő templomok kapták meg:

Balatonalmádi: négy kehelykendő és négy kéztörölő.

Csabrendek: egy piros, egy viola miseruha, négy minisztering, két viola miniszterruha, egy fehér és egy viola színű beteglátogatási tarsoly.

Gelse: egy piros, egy fehér, egy fekete miseruha, négy kehelyfedő, három kehelyabrosz, négy vállkendő, két piros miniszterruha.

Káptalanfa: egy fehér miseruha, egy minisztering, két piros miniszterruha, egy oltárfüggöny, négy kehelykendő, négy kéztörölő, egy öv, négy stólavédő.

Kercseliget: négy minisztering, két violaszínű miniszterruha.

Lepsény: két miseing, két karing, két piros miniszterruha, két minisztering, egy ciboriumköpeny, két duplastóla, négy kehelykendő, egy fehér és egy viola beteglátogatási tarsoly.

Óskú: egy fehér miseruha, egy miseing és egy oltárterítő.

Somlóvársárhely: egy viola, egy zöld miseruha, két minisztering, egy velum, egy piros és egy viola színű miniszterruha, egy miseing, egy karing, két dupla stóla.

Szölöd: egy kehely.

Táb: két minisztering, két viola színű miniszterruha, két fekete miniszterruha.

Toponár: egy miseing.

Ujudvar: egy miseing, egy fehér és egy viola beteglátogatási tarsoly.

Vizvár: négy kehelykendő, két minisztering, két karing.

Vörösbéreny: egy piros és egy zöld miseruha, egy miseing övvel.

Zala: két minisztering, egy misekönyv gyászmiséhez, egy oltárterítő.

A *bpesti san-marko utcai irgalomház kápolnájának*: egy miseing, egy karing.

Az *erdélyi elpusztult vagy kifosztott templomok javára*: négy vállkendő, négy kehelykendő, egy öv, egy fekete miseruha, egy karing, egy dupla stóla, egy miseing, két ciboriumköpeny, és két fehér stóla.

A *kecskeméti zárda felszerelés alatt álló kápolnájának*: egy miseing, egy karing, négy kehelyfedő, négy vállkendő, egy oltárterítő.

— **Lakásrekvizálás.** Háború szűltette a lakáshiányt is. Sajnos: korcszülöttje, amelyen a lakásrendeletek, lakásbizottságok csak akkor tudnának némileg is segíteni, ha a jogesetek mellett a valódi szükséglet s a méltányosság is megvizsgálják. Már a lakásbizottságok szervezők elrendelni kellett volna, hogy minden megüresedett lakás, szoba a bizottságnak bejelentendő s a kiadás is annak beleegyezésével történhet. Így nem tőlhetnék volna el a várost olyan idegen családok, akiknek más közegben is van lakásuk s egzisztenciájuk. Olyan esetek is adódnak, hogy a beköltözők a családító áthelyezésével ugyancsak távoznak, lakásukat azonban bezárva megtartják. Ha minden üres lakás a lakásbizottság tudtával lenne

kiadható, bizonyára nem engedne be másutt rendes lakással bíró családokat, hogy helybeliek vagy ide helyezett tisztviselők elől vegyék el a lakásokat. Az ilyen könnyedén engedett beözönlés az ellátást is nehezíti, a lakáshiányt meg egyenesen aggasztóvá teszi. A vármegyének egyik főtisztviselője tulajdonváltás miatt bérelt lakásából távozni kénytelen. Harmincyolc éve van vezetőállásban s kiválóságával messze híres hivatali teremtett. S a saját megyénknek ilyen érdemes, előkelő tisztviselője csak egy tud fedél alá jutni, hogy a járásbírósga rekvirált lakást részére. Szinte csodálkozni lehet, hogy a hatóságok közömbösen állnak ilyen kérdések előtt, mikor ez már nemcsak egy-egy családnak szomorú ügye, hanem magának a városnak is presztizs kérdése. Mert mégis csak furcsa dolog lenne az, ha vétel és jogos felmondás után árvaeset elnök, ülnökök, közp. főszolgabíró, megyei jegyzők, törvényszéki és járásbírók, városi főtisztviselők elvesztenék lakásukat — mert hiszen nem mindannyi háztulajdonos is — s szabad lakás hiányában utcára kerülnének. Azért van lakásrendelet, lakásbizottság, hogy az ilyen esetek is megoldást nyerjenek, ha másképp nem, rekvirálással. Hogy ez a több lakású kiakoloboltottak s esetleg a lakáskiadónak nem jötszik, azzal nem szabad törődni. Első sörban azokról gondoskodjunk, akik a köznek dolgoznak.

H I R E K.

— **Püspökünk utja.** Rott Nándor dr. megyéspüspök a múlt pénteken látogatást tett Tihanyban Halbk Ciprián apátornál, megtekintette Balatonudvari községet és résztvett Balatonfüreden az alapítandó plébánia ügyében tartott értekezleten. A jövő hétfőn a püspök hivatalos ügyekben Budapestre megy, ahonnan szerdán érkezik vissza. Pénteken Sümegyen lesz. Innen Kapornakra utazik, ahol a jézustársasági atyáknál lelkigyakorlatot végez.

— **Miniszteri biztos.** A vallás- és közokt. ügyi miniszter Göndör Ferenc kir. s.-tanfelügyelőnek a hitvallásos tanítóképzőkhöz miniszteri biztosi minőségben megbízást adott.

— **Tiszti egyesület.** A veszprémi 31-es h.-gyalozezred nem tényleges tisztjei megalakították egyesületüket. Az egyesület célja, hogy a háború alatt a köztük és a tényleges tisztiek között létrejött bajtársi viszonyt fejlesszék és megerősítsék, a katonai ismeretek előadások útján terjesszék és az ifjúság nevelésének kérdését napirenden tartásuk s ezzel a jövő generáció fejlesztését biztosítsák. Az alakuló közgyűlés egyhangú lelkesedéssel elnökül Szulacsek Lajos századost választotta meg. Alelnök lett Havasi Jenő főhadnagy, titkár Szűcs Ede főhadnagy, Nagy Béla és Scherer János hadnagyok, pénztáros Cserényi László hadnagy, ellenőr Vojacek Nándor hadnagy. Az egyesület évi tagsági díja 12 K. Az egyesület tagja lehet minden volt katonatiszt.

— **Kinevezés.** Velty Ferenc jutasi intézőt a káptalan legutolsó gazdasági ülésén első osztályú intézővé kinevezték.

— **Orgonahangverseny a székesegyházban.** A hetedik (41) honvédtűzér pótüteg hadtörténelmi csoportjától vett értesülésünk alapján közöljük, hogy fenti pótüteg az ezred özvegy- és árva-alapja javára október hó 16-án d. u. a helybeli székesegyházban fővárosi művészek közreműködésével orgonahangversenyt rendez. Az előadás nagyszabásúnak ígérkezik, melyen nagytekintélyű művészek vesznek részt. Az előadás iránt élénk érdeklődés mutatkozik városunkban, annál is inkább, mert ilyen művészi élvezetben a veszprémieknek nem volt részük. Jövő számunkban bővebb értesítést közlünk olvasóinkkal.

— **Halálozás.** Gulyás Kálmán János csornai prémontrei kanonok és a kesztihelyi kath. főgimn. okl. r. tanára, f. hó 19-én életének 30-ik évében elhunyt.

— **Somhegyi Ferenc** kegyesr. tanár, aki egy éve még városunkban működött, spanyolnáthából tüdőgyuladással esett, ami halálát okozta.

— **Öz. Mersits Jánosné,** néhai Mersits János pápai gyógyszerész özvegye, hosszas betegség és a halotti szentségek átjatos felvétele után e hó 23-án elhunyt. Temetése 25-én délután a temető kápolnájából ment végbe. Az elhunytban Ince Kálmán veszprémi gyógyszerész, a cs. és kir. tartalékkórház gyógyszerárának főnöke anyósát gyászolja.

— **Felső-dunántúli átmenetgazdasági részvénytársaság.** A győri kereskedelmi- és iparkamara területéhez tartozó Veszprém, Győr, Esztergom és Komárommegyei 10 pénzintézet részvételével 1918. évi szeptember 26-án alakult meg Győrött a felső-dunántúli átmenetgazdasági részvénytársaság egy millió kor. alaptőkével. Az alakuló közgyűlés dr. Övári Ferenc orsz. képviselőt, a veszprémi takarékpénztár elnökgazgatóját választotta meg elnökül, a 10 tagú igazgatóságba pedig minden érdekelt intézettől 1—1 tagot választott. Az alapszabályok jóváhagyása után fog a felügyelőbizottság megválasztani, melynek tagjai dr. Sári János és Papper Samu főkönyvelőket ajánlották.

— **Esküvők.** Kárács József tart. honv. főhadnagy f. hó 26-án esküdött örök hűséget Suly Juliskával, Suly László szőlőbirtokos, trvhatósági bizottsági tag és Bauer Emilia leányának. Az esketési szertartást Rédey Gyula c. püspök, nagyrépost végezte.

— **Badraty József** püspöki főerdőmérnök f. hó 12-én vezette oltárhoz az egyelmi templomban Kesztler Arankát, Kesztler Árpád, a Magyar Leszámitoló és Pénzváltó Bank igazgatójának leányát.

— **A Hangya** szövetkezetre vonatkozólag a szervezett vezetők kéri, hogy mindazok, akiknél gyűjtőlevelek vannak, az előjegyzési levelek együtt mielőbb terjesszék be a gazdasági egyesülethez.

— **Adományok a Veszprémi Hadiárva-ház javára.** Az Országos Gyermekekvédő Liga veszprémi bizottsága beküldötte hozzánk a veszprémi hadiárvalház javára megindított gyűjtésének kimutatását. Adakoztak:

Gr. Eszterházy Mária, Dombai Sándor Siófok, Lonkay Arminné Fekete-pusztai, Veszprémi Takarékpénztár gyűjtése 500—500 K, Veszprémi Petőfi-kör gyűjtése 350 K, Veszprémi Dalegyesület 400 K, Pápa város gyűjtése 949 K, özv. Bibó Dénesné 300 K, Veszprémi díjnyok adománya, Várpalotai Takarékpénztár, dr. Sári János, Frankl Jenő Giczathalom, dr. Övári Ferenc gyűjtése, Nagyvásonyi gyűjtés, Almádi-kör 200—200 K, Neugebauer nagyvásonyi tanító gyűjtése 167 K, Turczér Imréné Budapest 150 K, Törzök rédei tanító gyűjtése 148 K, Eplényi-pusztai ifjúsága 130 K, Balatonvidéki Takarékpénztár Siófok, Közgazdasági Bank és Takarékpénztár Veszprém, Pongrácz Béla, gr. Esterházy György Bakonyoszló, gr. Esterházy Béla Magyarországhoz, gr. Esterházy Pálné Réde, Walla Gyuláné Tündérmajor, Tóth Bálint és neje Varsány, dr. János József Veszprém, Hunkár Dénesné Veszprém, Iklódi Szabó Jánosné Budapest, Adriai Biztosító Társulat Budapest, Babarcz Schwartz Ottó Kungöb, Szilassbahi Takaréki és Hitelközvetítő, dr. Magyar Károlyné, dr. Magyar Károly Nagykanizsa 100—100 K, Pinter Sándor ajkai tanító gyűjtése 90 K, Dég község gyűjtése 70 K, gr. Jankovics Elemér és társa gyűjtése 52 K, Pápai Takarékpénztár Pápa, Enyingi Takarékpénztár Enying, Zirczi Járasi Takarékpénztár Zircz, Veszprémi iparos ifjak, Löwy Béláné Veszprém, Mérei Ignác Kesztly, dr. Magyarász Ferenc Zircz, Hódos Vilmos Tótvásony 50—50 K, Angol-Osztár Bank Budapest, Fodor Kálmán Veszprém 40—40 K, Bozmánszki Gyárfás, Schamschula Rezsóné 30—30 K, Lepsény és vidéke Takarékpénztár Lepsény 20 K, Veszprémi Hitelközvetítő 15 K, Burdon Istváné 10 K, Pápa város és Vidéke Takarékpénztár Pápa 5 K, Veszprém város adott egy telket ingyen — értéke 30000 K. Összesen: 377,548 K 72 fillér.

— **A sertés hus körül.** A múlt szerdán kevés volt a sertés hus. Igen sokan nem kaptak már húst. Érdeklődésünkre, hogy mi a jegy túlbőségének oka, mely ellenében nem adtak húst, azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a sertés súlyát nem lehet oly pontosan kiszámítani, mint egyéb árucikkét. A még kívánt néhány kiló hus miatt nem lehet még egy állatot leöletni, mert akkor meg viszont sok fennmaradna, ami a városnak károsodását jelentené.

— **Pajkosságának áldozata.** A múlt szombaton Tribel András 8 éves menhelyi fiút a veszprémi vasúti raktár előtt a Jutasról érkező személyvonat elgázolta. Az eset úgy történt, hogy a fiú a Faipar telepre forgácsért ment. Mikor látta, hogy a vonat lassan közeledik, pajkosságából a vonat jobb oldalán levő lépcsőre fel akart ugrani. Az ugrás közben egyensúlyát veszítette s oly szerencsétlenül bukott le a lépcsőről, hogy a kerek alá került, melyek fejét és egész testét összeroncsozták. Felelősség senkit sem terhel.

— **Városi munkálatok.** A malom-utcai uttest egy része még régebben lecsuszott. A helyreállítási munkálatokkal most foglalkozik a mérnöki hivatal. Részből föld, részben sövényfonási munkálatokkal állítják helyre a pusztulást.

A városi loistállóban átalakítási munkálatok folynak. A különböző rendelkezési lovakat elkülönítik egymástól, ami a megjelölt járszók más elhelyezését teszi szükségessé.

— **Tanítók a rekvirálásban.** A vallás- és közokt. miniszter egy most megjelent rendeletében megengedte, hogy a tanítók október hó végéig a rekvirálási teendőkben résztvehetnek.

— **Kirendelés.** A veszprémi kir. tanfelügyelő Nagel Annát, pénzeszkü-pusztai áll. isk. tanítónőt a megbetegedett Rónai Károly tanító helyett szolgálatra a balatonalmádi állami iskolához kirendelték.

— **Köszönet.** A 31-es hónapok özvegyeinek és árváinak támogatására rendezett művészmatiné jegyének megváltásánál eszközölt következő felülvizetéseket mond hálás köszönetet a rendezőség:

Angeli Márton 16740 K, Benacek Béla 760, Berger Adolf 20, Bibó Károly 1260, Bokrossy Ferenc 6740, Boor Lajos 550, Erdélyi Ignác 760, Erdős Béla 10, Erdős János dr. 5, Fodor Ferenc 2, Havas Jákob 1240, Heller Marcel 1, Horváth Béla dr. 3140, Horváth Iván 5, Horváth Rezső dr. 6740, Illés Dezső dr. 760, Istvánfi Miklós 1740, János József dr. 10, özv. Kácsér Samuéné 1260, Keczer Imre 340, Kenessey Mór 760, Kerényi Andor 10, Koscsuba Emil 25, Koller Sándor 380, Löffler Jenő 540, Löwy Béla 50, Müller Oszkár 20, Oblatt Rudolf 7520, Pillitz Armin 1140, Plébánia-hivatal 760, Pósa Endre 760, Puskás István dr. 1380, Rainprecht Antal dr. 1740, Rimanóczy Gyuláné 10, Rott Nándor dr. 6740, Saári János dr. 760, Siklós Béla 760, Szász Ferenc dr. 2760, Szeiberling Rezső 1380, Ujszászi Imre 386, Velty Ferenc 760, Velty Miklós 200, Vértesy Gyula dr. 380, Wallner Emil dr. 2450, Wellner Gyula 1760, N. N. 260, N. N. 2 korona.

— **A városi burgonyát** még e hónap végéig árulják. Ára továbbra is 60 fillér lesz, mert a megjelölt készlet a korai burgonyából való, melynek ez a hivatalos ára. Október 1-től kezdődőleg a közéleti-élelmiszer miniszter rendelkezése alatt áll a burgonyaellátás kérdése.

— **Előterjesztés.** Török Gyula dr. rendőrkapitány előterjesztést tett a vármegye alispánjához, hogy szervezze meg a helybeli árvízszálló bizottságot. Ádrágitó ügyekben ennek a bizottságnak feladata, hogy szakvéleménnyel szolgáljon a rendőrségnek. Hiányában mindig a győri kereskedelmi és iparkamarához kellett fordulni, ami az eljárás késedelmes s néha költséges is tette.

— **Gabona- és lisztellátás.** E hónap végéig lejár mindenkinél a liszt- és gabonailletéke, amennyiben gabonát, illetve lisztet csak szept. hó végéig lehetett vásárolni. Hogy a legfontosabb élelmiszerral való ellátásban hiány ne álljon be, Horváth Béla dr. polgármester helyettes előterjesztést tett a közéleti-élelmiszer miniszternek, hogy a város területén termelt gabonát engedje át a városnak. Ezzel a rendelkezéssel december végéig rendelkezik a lakosság lisztellátása. A továbbiakról aztán, ha másként nem döntenek, a közéleti-élelmiszer miniszter határoz.

— **Megjelent a ruharendelet.** F. évi nov. 1-én nálunk is életbe lép a ruharendelet. Attól kezdődőleg ruhabevásárlási engedélyt csak az kap, aki a kért ruha helyett egy hasonló rendeltetésűt avult, de még használható ruhát szolgáltat be, vagy ha evvel nem rendelkezik, akkor bizonyos mennyiségű textilhulladékot ad ellenszolgáltatásul. Az említett általános szabálytól csak igen kivételes esetekben lehet eltekinteni, amit mindig külön be kell jelenteni a népruházati bizottsághoz. Külön népruházati hivatalt is kell felállítani, mely a ruhabevásárlási engedélyt megadja. A hivatal felállítását az alispán jogkörébe tartozik.

— **Próbaaszalás.** A városi szeszfordóban a napokban próbaaszalást végeztek, amely igen jó eredménnyel végződött. A 6 mmásza nyers szilvából 204 kgr. aszaltszilva lett. Kár, hogy több szilvát nem hoztak be aszalásra. Ennek oka részben abban van, hogy a kenesei kitűnő szilvatermés nagy részét elhordták a pestiek.

— **A lefoglalt bőrök felosztása.** A Rosenber Zsigmond-féle lefoglalt bőrök felosztása megtörtént. A békéscsaba alkalmos bőröket be kell szállítani a bőrközpontnak, a többi bőrtanyagot, nevezetesen a cipőfelsőrészeket és csekélyebb mennyiségű feldolgozatlan bőrtanyagot a bőr- és textilügyek miniszteri meghatalmazottja Veszprém városnak utalta ki. A kiutalt bőrtanyagokból első sorban a városi és köztisztviselői, ipari munkások és kereskedelmi alkalmazottak szükségleteit fedezik.

— **Ruhabeszerzési államegély.** A vallás- és közokt. miniszter a zirczi és pápai járáskan tanítóknak és azok családtagjainak folyósított a ruhabeszerzési államegélyt. Mégis azzal a megszorítással, hogy a gyermekek után engedélyezett ruhabeszerzési segélyre vonatkozó nyugtákat csak akkor és annyiban láttamozhatja a kir. tanfelügyelő, amikor és amennyiben azok után a családi pótlékot már utalványozták.

— **Petroleum.** A f. hónapban a kereskedelmi miniszter 1912 májában petroleumot utalt ki Veszprémvármegyénk. Bibó Károly dr. alispán a leszállítás iránt most tette meg az intézkedéseket.

— **Lugkő.** A legutóbbi napokban 2000 kg. lugkővet osztottak ki. Ebből Veszprém város 100 kg., a veszprémi köztisztviselők beszerzési csoportja 300 kg., Pápa város 100 kg., a pápai köztisztviselők beszerzési csoportja 300 kg.-ot kapott. A többi a lélekszám arányában osztják el a járárok között.

— **A veszprémi csereakció.** A csereakció céljaira átadott zsmennyiségét a Veszprémmegyei Elemlemezési Rt. (vajgyár) veszi át. Ugyancsak itt állítják ki az élmismervényeket, melyek alapján a vármegyei Gazdasági Egyesület a cserecikkeket kiszolgáltatja.

— **Elszámolás.** A nyomdászárvak idei téli felruházására — a szakmunkásokon kívül — a következő adományok folytak be:

Dr. Horváth Rezső, Kovács József, Krausz József, dr. Ovári Ferenc, dr. R. L. 10—10 K; Már József, Szigethy Akos 5—5 K; dr. Radványi Viktor 4 K, Kálmán Mariska, dr. Hossz József, Fodor Ferenc 3—3 K; Kosztelnik Jánosné, Hungler Ernő, Kálmán Erzsé, Paulik Margit, Kiss Varga Gyula, N. N., dr. Kenessey Zoltán, Porubszky Elemér, dr. Botka István, dr. Lengyel Jenő, dr. Horváth Lajos, Vadnay László, Imrek György, Vegele Lajos, Gubicza Lajos, dr. Beóthy István, N. N., N. N. 2—2 K; Lakos György, Palkovics György, Bildmann Antal, Bildmann János, Molnár József, Balogh József 1—1 K. Az adományokat ezuttal is hálaosan köszöni az árvek nevében a helyi megbízott.

— **Kukoricakontingens.** A közlelmezési miniszter vármegyénkire 2500 waggon kukorica beszolgáltatást vetett ki.

— **Tanítók felmentése.** Tekintettel a nagy tanítóhiányra és a közoktatás fontosságára, a kultuszminiszter fontos rendeletet küldött a kir. tanfelügyelőségekhez. E szerint azokat a tanítókat, akik a mögöttes országrészekben teljesítnek katonai szolgálatot, eme szolgálatuk alól felmentik.

— **Az élelmezés körül.** Török Gyula dr. rendőrkapitány az elsőrendű olvasztott teavaj kg.-ját 27,20, a parasztvaj kg.-ját 17, a turót 7-40 koronában állapította meg. — Hustalan napokon a vendéglőkben szabad baromfit kiszolgálni. — Vasárnap tilos a mézsárzékokban a hus kimérése. Egyedül kivétel Oblatt Rudolf üzlete, ahol a tartalékkórház részére adhatnak ki húst.

— **A színház jövő heti műsora.** Heffőn: A bitoros. Dráma. Kedden, Szerdán, Csütörtökön: Tul a nagy Krivánon. Pénteken: Otthon. Szombaton délután: A pacsirta; operette; este: Madarász operette. Vasárnap d. u.: A kőristalány; este: Tul a nagy Krivánon operette.

— **A hízalási árpa.** Városunkban még körülbelül 1600 egység vár az árpára, hogy vele meglevő sertésének hizlalását megkezdje. A közlelmezési miniszter rendelete szerint mindazoknak, kiknek városuk, illetve községük területén elegendő mennyiségű árpájuk nem terem, az országos központ utálja ki a megfelelő mennyiséget. A veszprémiekre is ugyanez az eset áll most fenn. A közlelmezési miniszterhez azonban csak október 15. után lehet ebben a tárgyban előterjesztést tenni. Horváth Béla dr. h.-polgármester arra kérte a közlelmezési kormánybiztoságot, hogy addig is, míg a közlelmezési miniszter kiutal, előlegezzon legalább öt waggon árpát a városnak, hogy az állattartók esetleges károsodástól megmenekedjenek.

— **Kedélyes látogató.** Valaki néhány helyen belopódzik a házba, megöli a hizosertést és ellopja. Így járt el Julason Kaiser Bertalan és még néhány helyen a külteleken. A rendőrség nyomoz utána.

— **Tanítók személyi pótléka.** A tanítói fizetésről szóló legújabb miniszteri rendelet szerint azoknak a hitelezett tanítóknak, akiknek szolgálati ideje 12—17 év közt van, 1918. január hó 1-től kezdődőleg 200 korona személyi pótlékra van igényük. A személyi pótlék állománygyűlésről fedezhető, de azért az iskolafenttartónak folyamodnia kell. A vallás- és közokt. miniszterhez címzett folyamodvány az egyházmegyei hatósághoz küldendő be, ahonnan az a minősítés csatolásával az illetékes kir. tanfelügyelőséghez tétetik át.

— **Lefoglalták a gyufát.** A m. kir. miniszterium rendelete értelmében a gyufa előállításával foglalkozó vállalatok s mindazok, akiknek birtokában vagy őrizzetében 50000 doboz vagy ennél nagyobb mennyiségű gyufakészlet van, kötelesek készleteiket legkésőbb 1918. szeptember 30-ig bezárólag a Gyulafai szövetséghez (Budapest, VI. Andrassy-u. 102.) bejelenteni. Az ország területén levő gyufakészleteket zár alá veszik és azokat csak a Gyulafai szövetségnek a kereskedelmi miniszter által jóváhagyott utasításai szerint szabad forgalomba hozni. Gyufát nem postai forgalomban közforgalmu vasuton, gépkocsin vagy tengelyen

a város vagy a község területén kívül eső helyre csakis a Gyulafai szövetség által kiállított engedéllyel szabad szállítani. A gyufa maximális ára a fogyasztók részére való eladásnál a következő: Mindenféle svéd és rózsza szalongyufa 8 fill. 49-es rózsza szalon (parafin) gyufa 11 fill. 56-os rózsza szalon (parafin) vagy kenes 12 fill. A *fogyasztóval való közvetlen forgalomban egy-egy vevőnek 10 doboznál több gyufát eladni tilos.* Minden oly helyiségben, ahol gyufát üzletszerűen árulnak, a gyufa legmagasabb árát feltűnő helyen és könnyen olvasható módon ki kell függeszteni.

— **Betörés Almádban.** Almádban a fürdőigazgatóság helyiségébe a múlt hét vasárnapjára álkulcsal behatoltak és onnét 75 drb lepedőt, 40 lucat új kártyát, 1 nagy csomag gyufát s egyéb apróságokat elvittek. Ugylátszik korán kezdődik a rablóvilág sasonja az idén Almádban.

— **Polgármesteri hirdetés.** Közhirre teszem, hogy a közsükségleti cikkek forgalombahozatalánál előfordult visszafélések meggátolása tárgyában a kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur rendeletet adott ki, amelynek határozmányai a hivatalos órák alatt irattáromban betekintheők. Dr. Horváth polgármester helyettes.

— **Kristálycukor a méhek téli etetésére.** A mult télen táplálék hiánya miatt igen sok méhcsalád elpusztult. A vármegyei Gazdasági Egyesület okulva a mult szomoró tapasztalatain, idén gondoskodni kíván a méhek etetésére szolgáló kristálycukorról. Ebben az ügyben feliratot intézett a földmívelésügyi miniszterhez. Mindazok a méhészek, akik a méhek etetésére szolgáló kristálycukorra igényt tartanak, forduljanak a vármegyei Gazdasági Egyesülethez s kérjék tőle ama megrendelőlevél kiadását, melynek alapján az Orsz. Magyar Méhészegyesület kiutalhatja részükre a kristálycukrot. A megrendelő levél elküldése céljából küldjenek be egyttal 40 fillér postabélyeget az egyesület vezetőségéhez.

— **Az idej korpaszükséglet biztosítása.** Ugy a termelő, valamint a nem termelő idej korpaszükségletét a kormányrendelet értelmében a városi polgármesteri hivatal, illetve a községi előjáróságok írják össze és a korpaszükségleti kimutatásokat beküldik a Vármegyei Takarmányozást Intéző Bizottsághoz. Ez a bizottság véleményezi majd a korpaigénylők kérelmét. Ugyancsak ő terjeszti fel a földmívelési miniszterhez, kiutalás végett. A vármegyei gazdasági felügyelőség már kiküldötte a korpaszükségleti kimutatásokat a polgármesterekhez, illetve községi körjegyzőkhöz. A korpaigénylő termelők és nem termelők, tehát most már bejelenthetik a polgármesteri hivatalnak, illetve az illetékes községi jegyzőnél szükségletüket.

— **Elszalasztott tolvaj.** Megirtuk annak idején, hogy ez év folyamán Schmid Mihály házában nagyobb értékű lopás történt. Rendőrségünk megállapította, hogy a tettes cigány volt, de hollétét nem tudták kikutatni. Szeptember 4-én az aradi rendőrség távirati uton azt jelentette Veszprémnek, hogy letartóztatta Lakatos Mária cigányasszonyt, akinél nagymennyiségű ruhát talált, a többek között férfi ingeket is, melyek aljában ifju Neu Jakob veszprémi kereskedő neve állott. A rendőrség megállapította, hogy e ruhák Schmid Mihályé voltak, aki fehérműt mindig ennél a cégnél szokta bevásárolni. Még az nap elment a letartóztatási válasz Veszprémből az aradi rendőrségre. A veszprémi rendőrség f. hó 24-ig várt, mivel a letartóztatott tolvaj még mindig nem érkezett Veszprémbe. Ekkor Aradról az a válasz érkezett, hogy a mi rendőrhatalásunk késedelmes értesítése miatt az asszonyt szabaddábra helyezték. Mivel a mi hatóságunkat semmi mulasztás nem terheli, az összes anyagi felelősséget áthárította az aradi rendőrségre.

— **Hüvelyesekből visszatérhető mennyiség.** Mult számunkban megirtuk, hogy termelők és nem termelő fogyasztók saját szükségletükre mennyit tarthatnak meg, illetve vásárolhatnak a hüvelyesekből. Itt adjuk most, hogy vetőmag, takarmányozás és a mezőgazdasági cselédek részére mit tarthat meg a termelő. A rendelkezés szerint: 1. Vetőmag gyanánt visszatérhető a bevetni szándékolt terület katasztrális holdjaként babból 50—60, borsból 100, lencséből 50—60, lóbaból 100, takarmányborsból 100 kg. — 2. Takarmányozási célokra visszatérhető: lóbaból és takarmányborsból egyttésen, ha más erőtakarmány nincs egy évre: 1 felnőtt állat után 5 mm., 1 növendék állat után 2-5 mm. — 3. Mezőgazdasági cselédek részére természetben kiszolgáltatandó terménybeli

járandóság címén visszatérhető: a terménybeli járandóságot igénylő cseléd háztartásában természetben ellátást élvező egyének részére fejenként és havonként babból, borsból és lencséből egyttésen 3 kilogramm, azonban legfeljebb a bérlevélben hüvelyesfélékéből megállapított természetbeni járandóság egy évi mennyiségének erejéig. Amennyiben a bérlevélben az itt megállapított fejkvóta szerint hüvelyesekből cselédeknek kiszolgáltatandó mennyiségnél nagyobb járandóság van kikötve, ugy a természetben ki nem szolgáltatandó termények hatóság legmagasabb ára készpénzben szolgáltatandó ki a cselédeknek.

— **A Közlelmezési miniszter a cukor-ellátásról.** A közlelmezési miniszter több ízben tapasztalta, hogy a lakosság cukorral való ellátása főként a vasuti szállítási nehézségek és a kiutalt cukor árának a hatóságok részéről való késedelmes befizetése okából nem történik a kellő rendszerességgel. A cukorrellátásra nézve a hátrányos dolog kiküszöbölése céljából felhívja a miniszter az állspánt, hogy a törvényhatóság részére jövőben kiutalható cukorkontingens árának mindenkor haladéktalanul való befizeléséről gondoskodjék. Oly esetekben pedig, amikor a cukor beszállítását a vasuti szállítási nehézségek akadályozzák, az illetékes máv. üzletvezetőségnek a szükséges vasuti kocsi kiállítását saját hatáskörben való szorgalmazás utján eszközölje ki.

— **Az építési anyagok lefoglalása.** Az építési anyagok előállításával, továbbá ezek forgalombahozatalával, raktározásával, eladásával, felhasználásával foglalkozó vállalatok kötelesek okt. 1-i állapot szerint október 8-ig bejelenteni az őrizzetükben levő téglá, tetőcserép, cement, mész, építési nád, parafa tábla, parafa téglá, rabitzháló, mennyezet nádszövet, aszbeszt és celuloze padló, fedél papír lemez, cement lap, üveg tábla, klostet és pisoár csésze, vízvezeték felszerelhető kódény mosó, vaskályha, takaréktűzhely-kályha; csempekőanyag és cementos készletüket. Ugyanezek kötelesek minden hó 5-éig fenti anyagokban beállott apadást vagy szaporulatot bejelenteni. A felsorolt anyagokat a rendelet értelmében zár alá vették, azokat elidegeníteni, feldolgozni vagy egyébként felhasználni csak a rendelet korlátozása között szabad. Hogy mely mennyiségben felül kötelező a bejelentés s az elidegenítés vagy felhasználás engedélyezésének kérése, az a városi mérnöki hivatalban a hivatalos órák alatt megtudható, ahol a rendelet egész terjedelmében megtekinthető.

— **Meglopták a tartalékkórházat.** Pápan több ezer koronáig megkárosította a tartalékkórházat Tóth Károly szakaszvezető, osztályaltist. Katonai ruhadarabok, alsó- és felsőruhák, ágyfelszerelések tntek el. Tóth Károly nagy igyekezettel ártatlanok ellen irányította a vizsgálatot, persze eredmény nélkül. Egyik leleményes csendőr azonban a szakaszvezető zalaszentiváni lakását kutatta át és pedig éppen nem eredmény nélkül. A lopott tárgyakat részben szabadságra menésekor hordta, részben őt látogató leányától küldte haza. A felelővalók bizalmát ily rutul kijátszó büns katonát letartóztatták.

— **A hustalan napok eredménye.** A nincstelenséghez hozzászózott emberi sanyilódés észre sem veszi azt az eredményt, amit az egyes községügyi tárgyak mértékének szűkebbre szabása eredményez. A hivatalos számítások szerint a hustalan napok elrendelése következtében Budapesten hetenkint 609, az ország egyéb részeiben pedig 400 db marhával kevesebbet vágnak le. Végső eredménykép a két hustalan nap hónaponként majdnem 10.000 db marha megkatarítását jelenti. Ez pedig lényeges mennyiség.

— **Dohánytermelés.** Arról értesülünk, hogy a saját használatra való dohánytermelést a pénzügyminiszter megfontolás tárgyává teszi, amivel aztán sok bajnak lehet elejét venni. A terv az, hogy a termelő a saját használatra való dohányterméért husz négyyszögletenként 150 korona engedélyt fizetnének, az engedély ideiglenes lenne.

— **A mezőgazdasági iparcikkek árának maximalása.** A kereskedelmi miniszter a jövő héten több rendeletet bocsájt ki, főleg a mezőgazdaság körébe tartozó iparcikkek maximalásáról. Így maximálni fogják a hámorárúk (ásó, kapa, csákány) és a gazdasági kötélárúk (kötőfék, istráng stb.) árát; ezenkívül legközelebb maximálják az ecetet és eceteszenca és a kocsikenőcs árát.

— **Németül perfekt beszélő nő német órákat ad lakásán, esetleg házakhoz is eljár.** Cim a kiadóban.

— **Gyűjtünk gummit.** A vallás- és közoktatási miniszter felhívta a tanítókat gummihulladékok gyűjtésére. Az összegyűjtött anyagot Budapest, V. Rudolf-tér 6. sz. alá kell küldeni, ahonnan érte a miniszterium által megállapított árat megküldik.

Dr. Pajzs-Szanatorium Székesfehérvár, Zichy-liget. Sebészeti, szülészeti és belgyógyászati betegeknek. Röntgen, szander és vizgyógyintézet. Orvosi, vegyi és bakteriológiai laboratórium. Vérvizsgálatok.

WELLNER GYULA

készíti a fogtechnika legremekőbb specialitásait. **VESZPRÉM, Rákóczi-tér 22**
Foghuzás • Műfogak • Fogtömés

APRÓHIRDETÉSEK.

— **Ki tud róla? Quasztler Márton** 315. honvéd ezredbeli hadapródjelölt őrmesterről, aki „Tockoe-Lager” Gouvernement „Samara” Oroszországban hadifogoly. 1917 decembere óta nem adott magáról életjelt. Szíves pozitív felvilágosításokért megfelelő jutalmat ad **Quasztler Dávid**, Pozsony, Sánc-ut 32.

— **Eladó az Anna-tér 2. sz. ház**, mely áll 4 szoba, előszoba, fürdőszoba, két kamara, egy mosókonyha és egy pincéből; továbbá 2 szoba és 1 konyhából és mellékhelyiségekből álló lakás. 2 udvar, kijárás két utcára. Vízvezeték és villany bevezetve.

Eladó ház. Veszprémben, a Ranolder-utca 2. sz. alatt levő ház, melyben 3 szoba, konyha, kamara, előszoba, 2 műhelyszerű nagy helyiség és istálló van, **eladó.** A háznál, mely azonnal elfoglalható, szép kert is van. Bővebb felvilágosítást a kiadóhivatal ad.

Ebullioszkop (Malligand-féle), a bor szeszfoktartalmának megállapítására, **jutányosan eladó SZEMEREY JÁNOS-nál Veszprém.**

Eladó hordók. 17 hektóliter, jó karban levő használt **boros hordó** eladó. Egy és két hektósak. Cim a kiadóhivatalban.

Anyakönyvi kivonat.

Születés.

Kalauz Károly pósta és távirtda segéd tiszt és Pap Teréz fia halvaszületett. — Schlemmer Ödön m. kir. 31. honvédegyalozredbeli százados és Schmidt Mária fia Ödön-Ferenc Lajos r. kath. — Foki György napszámos és Szabó Mária fia János József Mihály r. kath. — Varga Sándor napszámos és Fülöp Eszter fia Károly r. kath. — Löner Vilmos esztergályosiparos és Biró Mária leánya Terézia Mária r. kath. — Kelemen Ilona mosóleány fia István és Károly (ikrek) r. kath.

Halálozás.

Trieb András 9 éves, r. kath. — Kis Jánosné Óhegyi Lidia kovácsiparos neje 43 éves, ref. — Varga Mária szegényházi tag 73 éves, ref. — Varga Ferencné Rács Anna földmives neje 45 éves, r. kath. — Özv. Merics Jánosné Henczy Paulina magánzó 70 éves, r. kath. — Surényi Imre asztalosmester 68 éves, ref. — Girscher Józsefné Barta Katalin kötőgyári felügyelő 49 éves, r. kath. — Lehner Mihályné Pap Julianna magánzó 64 éves ág. h. ev. — Nagy László 3 hónapos, r. kath. — Özv. Vaczkó Sándorné Mester Julianna napszámosnő 52 éves ref.

Hősi halált halt kalondk:

1917. máj. 20. Adelmann Nándor népfőlkelő a m. kir. 7. h. gy. e. 42 éves, r. kath. — 1917. ápr. 20. Szécsi András népfőlkelő a cs. és kir. 82. gy. e. 19 éves, r. kath. — 1917. aug. 3. Söveges István tisztiszolga a cs. és kir. 82. gy. e. 20 éves, r. kath.

Házasság.

Sziboda István özv. r. kath. kőmivesiparos és Válint Ilona özv. magánzó, r. kath. — Kállai Mihály Lajos ref. színházi szertáros és Fülöp Ilona özv. magánzó, r. kath. — Frendei Nándor r. kath. kőszobrász és Kovács Julianna r. kath. — Bartalis Béla özv. r. kath. kántortartató és Huszár Margit Eleonóra magánzó, r. kath. — Kárász József r. kath. vármegyei gazdasági egyesületi titkár és Suly Julianna Anna r. kath.

Mindenféle üres használt **hordókat** és **palackokat** (üveget) minden mennyiségben vesz **SZEMEREY** fűszerkereskedő.

ECETSAV

vegytisztát, élvezeti célokra, szállít 5—10 kg.-os postacsomagokban is

TAUBER-cég

BUDAPEST, Aggteleki-utca 4. szám.

PESTI és SZEMEREY
kereskedelmi irodája (Veszprém, ^{Gizella-tér 2.}) hirdetései.

A czégnél eladó:

Uj garambol-asztal golyókkal, dákókkal jutányosan eladó.

Megvételre keresünk:

3—4 szobás lakóházakat kerttel.
Szőlőbirtokokat villával.
Kisebb lakóházakat.

222 holdas birtok felszereléssel vagy anélkül, vasutól 3 órányira, jutányosan eladó.

Hosszu-utcában bolt, 2 szoba és mellékhelyiséggel bíró ház sűrűszen eladó.

Szőlő, 10 magyar hold Felsőörsön felszűreléssel eladó.

580 hold birtok, állomástól 1 órányira, eladó.

40 hold szántó és 16 hold erdőbirtok eladó.

A város területén 2384 □-ös terület gazdasági épülettel eladó. Iparvágány bevezethető.

Egy nagy gömbölyű márványasztal eladó.

2400 hectoliter, 11 maligat, diószegi bor eladó hordókölcsönzéssel.

1400 □-öles **villatelek Arács**on, közvetlen a vasut melletti villatelepen eladó.

Baranyamegyében 1574 kat. hold **földbirtok** eladó, mely áll 1050 kat. hold elsőrendű szántó, 482 kat. hold prima rét és legelő s 42 kat. hold nádasból. Iparvasuttal.

Szemesen, a Balaton mellett, egy szép 4 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa és egy 3 szoba és mellékhelyiségekkel ellátott uri villa, egyben vagy külön is jutányosan eladó.

1200 □-ös szőlő, 2 szoba; 2 konyha, italmérési joggal felruházva, Almádiban eladó.

Nagyforgalmu vendéglő házzal, bolttal, teljes felszereléssel **azonnal átvehető.**

Nagy vendéglői takaréktűzhely, 6 karikás, 3 sütővel helyszüke miatt eladó.

Galamb-utcában ház 6 lakással, nagy udvar, gyümölcsös kerttel jutányosan eladó.

Kereszt-utcában szép ház, kerttel, 4 szobával sűrűszen eladó.

Viszketeg és mindenemű **bőrbaj**, ugymint **rüh, sömör, fekély, daganat és sebek** gyógyítására a legbiztosabb és egyuttal a leggyorsabban ható háziszser a

Boróka kenőcs

Nem piszkít, teljesen szagtalan. Kis tégely 3 kor., nagy tégely 5 kor., családi tégely 9 kor. Hozzávaló **Boróka szappan** 5 kor. Készíti: **GERŐ SÁNDOR gyógyszerész Nagykovács.** • Veszprémben kapható:

Czermak Lipót, Földes Lajos, Incze Kálmán és Kocsuba Emil gyógyszerészárában.

Uj és használt **fegyvereket**, pisztolyokat ad és vesz, javításokat **Szemerey János** elfogad **fegyverkereskedő, Veszprém**

Hazánk legelső templomberendezési Alapítattott 1906. műintézete. Alapítattott 1906.
HOMORAY BÉLA
VESZPRÉM, Kádár-utca 15. szám.

Készíték mindenféle templom belső felszerelést. Régi berendezések átjavítását és aranyozását elvállalom. Munkamegtéktetés, rajz és tervek díjmentesek.

Van szerencsém a nagyérdemű közönség szives tudomására hozni, hogy

KALAPOS-üzletemet

Rákóczi-téren, a régi Kéz Vilmos-féle bolt helyiségében megnyitottam. — Elvállalom **férfi- és női kalapok** javítását, valamint festését is.

Götzenberger Lajos.

Veszek

mézet, viaszkot

kisebb-nagyobb tételekben; továbbá

füstölt husokat

és mindenféle elelmiszert

a legmagasabb napiárban

BAKOS KÁLMÁN

kereskedő, VESZPRÉM.

Iskolaszerek Rajzszerkek Papirok

s minden e szakmába vágó cikkek
a legolcsóbb áron beszerezhetők

PÓSA ENDRE

könyvkereskedésében
VESZPRÉM.

Rákóczi-tér 3. (Saját ház) Telefon 98.

Cégtulajdonos:

KÁLMÁN ISTVÁN

a Szent-István-Társulat
Veszprém-egyházmegyei
főbizománya.

Minden iskolában hasz-
nálható tankönyvek
raktáron vannak, illetve
általa beszerezhetők.

Könyvkereskedés • Könyvkötészet

ROLAND FERENC

orgona- és harmoniumkészítő
VESZPRÉMBEN
Ostromlépcső-utca 5. sz.

Elvállal teljesen új orgonák építését a
legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivi-
telig — pneumatikai rendszer szerint.
ORGONÁK átalakítását és hangolását
jutányos árban számítom. Iskolák részére
HARMONIUMOKAT jó erős kivitelben
készítek. ZONGORÁK javítását és han-
golását ugy helyben, mint vidéken a
lehető legrövidebb, idő alatt eszközölök.

Punka F.

fűszer-, csemege-, bor- és vadászati cikkek
kereskedése **VESZPRÉM** Gizella-tér 1
Telefonsz.: 10. Sürgöny: PUNKA, Veszprém

Hazai és külföldi
Pezsgők
Borok
Likörök
Cognacok
Friss felvágottak
Sajtok
Sütemények
Cukorkák
Déligyümölcsök
Konzervek

Friss töltésű Ásványvizek

Különféle TEÁK

A legmegbízhatóbb

„Haj“ védjegyű Ruhafestékek

Fegyverek, vadászati eikkek

16-os Lancaster-töltények

OGRI JÓZSEF Ferlachi fegyvergyár lerakata.

Vidéki megrendelések gondosan és gyorsan
elintéztetnek.

Bakos Kálmán

fűszer-, csemege-, bor- és ásványviz-
kereskedő

VESZPRÉM.

Telefon 55. Sürgöny Bakos kereskedő Veszprém.

NAGY VÁLASZTÉK

hazai és különleges

Borokban, Pezsgők,
Likörök, Cognac,
Puncs stb.

Hentesáruk, Sajtok

Friss és Déligyümölcsök,
Befőttek, Gyümölcsiz

KONZERVEK

Libamáj painok,
Hus- és Halkonzervek

Száritott főzelékek

Főzelékkonzervek
Teasütemények
Háztartási cikkek

Vadak

Vidéki rendelések azonnal elintéztetnek!

Legujabb!

Van szerencsém a mélyen-
tisztelt közönséget értesí-
teni, hogy **Veszprémben,**
Buhim-utca 2. sz. alatt

Parkettázó műhelyt •

nyitottam. Elvállalok min-
den e szakmába vágó mun-
kát, ugymint új parketta
lerakást, régi parketta
feltisztítást. Vidékre levél-
beni meghívásra személye-
sen megjelenek, vagy kívá-
natra árajánlattal szolgálók.

Mindenféle régi butorokat

veszek és eladok,
valamint régi butorok
átjavítását is elvállalom.

A m. t. közönség szives
pártolását kérve, tisztelettel

Vörös István

• parkettázó mester •

NÉMETH KÁROLY

polgári és katonai szabó
VESZPRÉM,
a „Korona“-szálloda átellenében.

Készítek a szakmába vágó mindenféle
munkát. Használt ruhákat becserélek és
azokat kijavítva, ismét eladom.
Továbbá a Karádi-féle 40 éven át fen-
tartott Johin VARNÓGÉP-ÜZLETET
gépekkel és alkatrészekkel együtt át-
vettem és azokat tovább árulom. —
Használt gépeket becserélek, javításo-
kat elfogadok. — Gépeket rövidebb vagy
hosszabb időre használatra kikölcsönzők.

Veszek

mézet,
sárgaviaszt,
almát s egyéb
gyümölcsöt,

befőttet, lekvárt, vadat

SZEMEREY J.

VESZPRÉM. (Főtér.)

Eladó ház.

Veszprémben, a Hosszu-utca
végén, az Eszterházi-utca 2.
számu ház

szabad kézből eladó.

A házon — mely három részből áll —
van 5 szoba, 2 konyha, 2 kamra, 1 pince,
1 nagy műhely, raktár, 2 felszer. és 2
udvar. — Az utcafeleli lakás bolthelyi-
séggé is átalakítható. — Bővebb fel-
világosítás nyerhető az ugyanott lakó
tulajdonosnál.